

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 16.
Šibenik, 16. travnja 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRACAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Tri laži

Plemeniti kršćanski španjolski narod prestao je krvaviti. Skoro tri godine smo gledali na Španjolsku kao na klaonicu: Zemlja se tresla od bombardiranja i topovskoga gruvanja, a ljudska tjelesa su se razmrskavala u stotine komadića.

Po svršetku španjolskog građanskog rata moramo upozoriti na tri laži, o kojima se, kroz čitavo vrijeme ratovanja, govorilo kao o čistoj i sigurnoj istini.

Prva laž: narod oduševljeno pristaje uz republikance, uz tobožnju »zakonitu vladu« u Madridu i Barceloni, i bori se složno proti buntovniku i narodnom neprijatelju generalu Francu. A uz koga je narod, taj će konačno biti okrunjen pobjedničkim lovor-vijencem!

Tako su pisale sve marksističke, socijalističke i slobodoumne novine. Takve vijesti su dnevno javljale mnoge radio-stanice. U tom duhu su se pisale knjige i priređivala predavanja. Ne samo u inozemstvu, nego i kod nas! I beogradska i zagrebačka štampa je, pod istaknutim naslovima, izvješćivala svoje »vjernike« o stalnom napredovanju republikanskih četa i o njihovoj skoroj sigurnoj pobjedi; o čovjekoljubivosti i janjećoj čudnosti republikanaca, a o krvološtvi i zvijerstvu nacionalista; o neredu, bijedi i pobunama u krajevima koji se nalaze pod nacionalističkom vlašću, a o miru, disciplini i zadovoljstvu kod republikanaca.

I oni koji su tako pisali i govorili, nisu bili u zabludi, nisu se varali. Svijesno su lagali! Znali su za istinu, a ipak su je prikazivali kao laž.

To je ono najgore: zloba i izopačenost srca! — Novinstvo je postalo: veletrgovina laži, i tako je potpuno promašilo svoju svrhu. Mjesto da nas izvješćuje o stvarnostima i istinitim događajima, ono nas zavarava i opija lažima kao što narkoza opija bolesnike pred operaciju.

A koga se jednom uhvati u laži, ne smijemo mu vjerovati, makar nam se činilo da i istinu govori! To vrijedi za ljude i za novine!

Druga laž: Komunizam je na vrhuncu. Pobjeđuje i osvaja sve, i niko mu se više ne može suprotstaviti ili zaustaviti njegovo pobjedonosno napredovanje. Rusija je majka komunizma, i zato najjača i najuređenija velesila.

Međutim, razvoj španjolskih događaja bjelodano je oprovgao i tu laž. Španjolska je dokaz slabosti komunizma i njegove matere Rusije.

Riječ i molitva Oca

Uskršnji Papin poziv državnici i narodima da rade na korist mira, pravde i milosrđa

Sv. Otac Papa Pio XII. na Uskrs, prilikom svečane pontifikalne Mise u bazilici sv. Petra, održao je na latinskom jeziku ovaj govor:

»Buduć Nam današnji uskršnji blagdan daje i tu radost, da upravimo Svoj očinski pozdrav vama, odlični Senate Crkve, vama, časni predstavnici episkopata, rimskih prelata, svećenstva rimskog i redovničkih redova, vama svima, predragi sinovi — kojih, da primi pobožnost, ovaj ogromni hram postao je skoro već pretijesan — mislimo, da ne možemo bolje početi Svoj govor već opetujući uzvišenu riječ, što ju je Božanski Učitelj, slavan izašavši iz groba, baš danas upravio svojim apostolima: »Mir vama!« (Iv. 20, 19).

KNEZ MIRA

Pozdrav je to i čestitka mira! Prethodno objavljen, u vjekovima očekivanja, kao Knez mira (Iv. 9, 6); prilikom svog rođenja pozdravljen anđeoskim pijevom: »Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje« (Lk. 2, 14) — Božanski Otkupitelj, po lijepoj slici apostola Pavla, bio je propovjednik i donosilac mira (Ef. 2, 17). Ne mir bez protivnosti i bez borbe, već mir izvojevan divnom borbom između života i smrti: »smrt i život u dvoboj čudni pođoš« (iz uskršne posljednice); mir, plod pobjede, dobivene uz cijenu krvi, jer On »pomiri sve sa sobom, učinivši mir krvlju njegovom na križu... sve, bilo to na zemlji, bilo to na nebesima« (Kološ. 1, 20).

Dobro dakle sveti Pavao s pravom ne samo tako često opetuje utješni zaziv: »Bog mira, Gospodin mira« (Rim. 15, 33; 1. Kor. 14, 33; Filip. 4, 9; I. Solunj. 5, 23; II. Solunj. 3, 16; Zid. 13, 20), već, još jednom postajući jeka glasa proroka (Mihea, 5, 5: »I bit će on mir«) upire prstom u Isusa kao naš vlastiti mir: »On je mir naš« (Ef. 2, 14).

Komunizam, mjesto uskršne pobjede, našao je u Španjolskoj hladnu i mračnu grobnicu. I prije, u drugim zemljama, pokazivao je znakove istrošenosti i slabokrvnosti, a sada smo se o njegovoj slabosti i bolesti još bolje uvjerali.

Nismo toliko lakoumni, da ćemo zaključiti: Komunizam je na smrtnoj postelji, i više ne moramo pred njim streliti. — Ne, mi ipak kažemo: Komunizam još živi; i sve dok se ne prestane s izrabljivanjem maloga, potlačena naroda, dok se ne uposle besposleni, ne obuku goli i ne nasite gladni, dok pravda svojim kopljem ne probode prodžrdljivu aždaju, kojoj je ime Nepravda, dotle će biti savremena i opasnost od komunizma. A naravno, da, uz to, treba osigurati i čudo-

Ova razmatranja čine nam se posebno korisna, da obraduju i ohrabre duhove, dok se toliko govori, želi i zavilje mir: mir je zaista — reći ćemo sa sv. Augustinom — tako veliko dobro, da ništa obično nije tako prijatno uhu, ništa dostojnijega ne može se željeti, ništa boljega, konačno, postići (De civitate Dei, 19, 11).

No nažalost u nijedno valjda doba, kao u danima, koje proživljavamo, mogu se primijeniti riječi prorokove: »Govorili su: mir, mir; a mira nije bilo!« (Jerem. 6, 14 — 8, 11; Ezek. 13, 10). Ako, uistinu, bacimo svoj pogled unaokolo, kako Nam se tužan prizor ukazuje! Raširen je u svijetu osjećaj uzbuđenja i nezadovoljstva: čini se, da u mnogim krajevima vlada strašan poremećaj, preteča još gorih zala; duhovi su obuzeti tjeskobom i stravom, kao da se nalazimo uoči još gorih dana.

SVIJET BEZ MIRA

Sve je to odveć daleko od one vedre i sigurne »spokojnosti u redu« (Sv. Augustin: De civitate Dei, 19, 13), koja tvori pravi mir. I kako se može imati potpuni i pravi mir, dok su i djeca jedne te iste zemlje, zaboravljajući često na zajedničko porijeklo i na zajedničku domovinu, tako duboko rastavljena oštrim i neumoljivim stranačkim i interesnim borbama? Kako može biti mira, dok tolikim stotinama tisuća ljudi manjka rada — onoga poštenog rada, koji ne samo uzdržava život pojedincima i njihovim obiteljima, već isto tako predstavlja potrebiti i časni izražaj mnogovrsnih energija, kojima su priroda, vježba, nauk nadarili i počastili dostojanstvo čovječje osobe? Tko ne vidi, da se na taj način okupljaju ogromne mase, koje očaj i nevolja — toliko jači i ogorčeniji, jer su u kriču kontrastu s luksusom i pretjeranim uživanjem onih povlašćenih, koji ne osjećaju dužnost, da pomognu one, koji trpe —

redno zdravije čovječanstva. Jer bez toga zdravlja, a s punim džepom i punim želucem, još dublje ćemo upadati u bezizlaznu provaliju.

Treća laž: Komunisti su najidealniji svećenici božice Pravde. Borci proti svakom nasilju. Graditelji bolje budućnosti. A nisu oni ni proti vjeri, nego samo proti onima koji vjeru izrabljuju u kapitalističke svrhe.

Tako, dakle. A što kaže Španjolska i tisuće njezinih mučenika!

Španjolska se pretvorila u ruševinu. A u toj ruševini ponajčešće vire srušene crkve i zvonici, zapaljeni samostani, sirotišta, bolnice i škole, koje je vjekovima gradila ljubav katoličkoga španjolskog naroda.

Jesu li te ruševine onaj novi svijet i bolja budućnost, o kojoj zano-

čine lakim plijenom varavih obmana, kojima ih podmuklo obmanjuju lukavi propagatori razornih teorija? Kako može biti mira, ako, nažalost, i među narodima manjka često onog uzajamnog shvaćanja, koje samo može obdriti i uputiti narode k svijetlim stazama građanskog napretka, dok su ugovori, svečano zaključeni, i dana riječ, izgubili onu sigurnost i onu vrijednost, koje su bezuvjetni temelj međusobnog povjerenja, bez kojega toliko željeno materijalno i moralno razoružanje postaje od dana u dan manje ostvarivo?

Pred ovako opasnom olujom živo potičemo sve, da se vrate Kralju miroljubivome, Uskrslome, iz čijih usta smo čuli utješne riječi: »Mir vama!« On će nam dati — kako je obećao — mir: mir svoj, onaj koji svijet ne može dati, onaj koji će sam utišati svako uzbuđenje, rastjerati svaki strah: »Mir svoj dajem vam; ne dajem vam ja, kao što svijet daje. Neka se ne plaši srce vaše i neka se ne boji!« (Iv. 14, 27)

U slijedećem broju donijet ćemo svršetak ovoga divnog i preaktuelnog govora Sv. Oca. O kad bi državnici i narodi poslušali Njegov glas!

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 16. IV.: Bijela nedjelja. — Sv. Turibij, biskup u španjolskom gradu Astorgu. Sve sile je uložio, da uništi Priscilianovo krivovjerje. Umro je na glasu svetosti i vanrednih čudesa.

Ponedjeljak, 17. IV.: Sv. Anicet, Papa i mučenik. Podnio je mučeničku smrt pod progonoštvom Marka Aurelija.

Utorak, 18. IV.: Sv. Apolonij, mučenik. Bio je rimski senator. Čovjek veoma mudar i ugledan. Pročitavši sv. Pismo oduševi se za Krista, te se poslije pouke u sv. vjeri dade krstiti. Na tužbu roba bio je izveden pred suca i osuđen na smrt radi sv. vjere g. 186.

Srijeda, 19. IV.: Sv. Krescencij, priznavalac. Živio je u Florenciji, a bio je učenik bl. Zenobija biskupa.

Četvrtak, 20. IV.: Sv. Marcellin, biskup. iz Afrike stigao je u Francusku, gdje je

sno govore učitelji komunizma!

Kamogod su došli: prvi plamen je zahvatio Crkvu, a prvi hitac je probušio prsa kojega svećenika, redovnika ili časne sestre. I tako izginuše tisuće onih koji su uvijek propovijedali: Ljubi bližnjega kao samoga sebe; ljubi pravdu i mrzi na bezakojne!

— Španjolska je prestala krvaviti. Zadane su joj teške, duboke rane, koje će, nadamo se, naskoro zacijeliti pod balzomom rada, pravde i vjere.

Kaže se: svako zlo nije za zlo. — Tako je i španjolski građanski rat imao svijetlu stranu: razotkrio je misli mnogih pokvarenih srdaca i raskrinkao laži slobodoumlja i komunizma.

Katolička Španjolsko, primi i naše čestitke!

zajedno sa svojim drugovima mnoge Kristu privede.

Petak, 21. IV.: Sv. Anselmo, nadbiskup i naučitelj sv. Crkve. Rodio se u talijanskom gradu Aosti 1033. g. Poslije očeve smrti napusti svijet i pođe u samostan. U samostanu istaknuo se svojom učenošću i uzornim životom, te je postao nadbiskup u Kantorbery u Engleskoj. Mnogo je kao nadbiskup pretrpio. Preminuo je 21. travnja 1109.

Subota, 22. IV.: Sv. Kajo, Papa i mučenik. Bio je sinovac cara Dioklecijana. Rodio se u Solinu. Iz Solina otišao je u Rim, gdje je bio primljen u skup rimskih svećenika. God. 283. izabran je za Papu. Za vrijeme progonstva kriepio je i tješio mučenike, dok nije i sam pretrpio mučeničku smrt 21. travnja 296.

BIJELA NEDJELJA

ČITANJE POSLANICE blaženoga Ivana Apostola (I, 5, 4—10). — Predragi! Sve što je rođeno od Boga, pobjeđuje svijet; i ovo je pobjeda koja pobjeđuje svijet, vjera naša. Ko je koji svijet pobjeđuje, nego koji vjeruje da je Isus sin Božji? Ovo je koji dođe u vodi i krvi. Isus Krist, ne samo u vodi nego u vodi i krvi. A Duh je koji svjedoči da je Krist istina. Jer su trojica koji svjedoče na nebu: Otac, Riječ i Duh Sveti, i ova su trojica jrdno. I troje je što svjedoči na zemlji: Duh i voda i krv, i ovo je troje jedno. Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo je Božje veće. A ovo je svjedočanstvo Božje veće što svjedoči za Sina svojega. Ko vjeruje u Sina Božjega, svjedočanstvo Božje ima u sebi.

† SLIJEDI SV. EVANĐELJE po Ivanu (20, 19—31). — U ono vrijeme: Kad bi u veće onaj dan, prvi po suboti, i vrata bijahu zatvorena, gdje se bjehu učeni- ci skupili zbog straha od Židova, dođe Isus, stade na sredinu i reče im: Mir vama! I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra. A učenici se obradovaše vidjevši Gospodina. I opet im reče: Mir vama! Kao što Otac posla mene, i ja šaljem vas. I ovo rekavši dahnu i reče im: Primite Duh Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se; a kojima zadržite, zadržat će im se. A Toma, koji se zove blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe s njima kad dođe Isus. Rekoše mu dakle drugi učenici: Vidjesmo Gospodina. A on reče: Dok ne vidim na rukama Njegovim šupljinu od čavala, i ne metnem ruke svoje u rebra Njegova, ne ću vjerovati. A poslije osam dana opet bijahu učenici Njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus, kad bijahu vrata zatvorena, i stade na sredinu i reče: Mir vama! Potom reče Tomi: Metni prst svoj ovamo i vidi ruke moje i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran! Odgovori Toma i reče Mu: Gospodine moj i Bože moj! Reče mu Isus: Jer si me vidio, Toma, vjerovao si; blaženi koji ne videše a vjerovali. A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojim, koja nisu napisana u ovoj knjizi; a ova su napisana da vjerujete da Isus jest Krist, Sin Božji, i da vjerujući život imate u ime Njegovo.

VJERA I MIR U GOSPODINU

Opća je svrha Liturgije ove nedjelje, da upozori novokrštenike (nove obraćenike) i sve kršćane na dobročinstva, koja su primili s vjerom kršćanskom, po kojoj postaju djeca Božja i udovi mističnoga tijela Isuskrstova; da ih utvrdi u vjeri u uskrsnalog Isusa Krista i potakne na kreposti, koje moraju posjedovati oni, koji su se preporodili u Isusu Kristu.

Ove nedjelje novoobraćenici morali su sa sebe svući bijele haljine, ali nijesu zato morali napustiti haljinu nevinosti, da se povrate na grijeh, već su se imali priključiti odraslim kršćanima te se malo po malo početi učiti i privikavati na krepciju hranu, na gorke lijekove, na strogošću života, koji mora voditi pravi kršćanin.

»Kao novorođena djeca, istom rođena za duhovni život, aleluja, pjevajte radosnu pjesmu svome Ocu nebeskome, budite željni duhovnoga i čistoga mlijeka« (Početna pjesma). Neki sveti Oci pod ovim mlijekom razumijevaju Euharistiju, koja je uistinu mlijeko nemoćnih, kako kaže sv. Augustin, i krepka hrana junaka. A zna se i to, da se novokrštenicima od dana krštenja sve do osmine Uskrsa svakoga dana dijelila Presveća Priešt. Budite i dalje gladni ove božanske hrane, da s ovim nebeskim mlijekom možete rasti i napredovati, sve dok postignete vječni spas.

Neka budu jaki u vjeri novi kršćani, s vjerom neka ostanu sjedinjeni s Isusom Kristom, priznavajući u Njemu Jedinorođenoga od Oca, Bo-

Za obnovu duha

Svakomu svoj posao!

Jedan naš uvaženi javni radnik napisao je prilikom uskrsnih dana: Ako imate vjere koliko zrno gorušično, vaša je snaga bezgranična, jer čini ono, što slabi i neupućeni nazivlju — čudesima. — To je puna istina. Narod koji nema vjere u sebe i u svoju vlastitu snagu, nije narod dostojan života, a još manje je narod sposoban izvesti bilo koje jače djelo i iznijeti trajnu pobjedu u borbi koja nikoga ne mimoiđazi.

Čovjek je složeno biće, koje se sastoji od duše i tijela. Život čovjeka nije tako jednostavan, kako se obično čini. Isprepleten je tankim nitima i izvezen osjećajima; protkan je vlakancima, koji nisu ni vidljivi ni otippljivi. Gruba sila ih ne može osješći ni ubiti. Ali, jer je tijelo s osjetilima divni organ na komu duša izvodi svoje skladbe, sila izvana posredno može djelovati i škoditi.

Osnovni ton duši daje vjera, jer je vjera ispovijest i priznanje duhov-

ga kao što je i Otac, koji je postao čovjekom, da spasi ljude.

S ovom vjerom u Isusa oni će tada znati iznijeti pobjedu nad svijetom i sotonom te svojim svetim životom dokazati, da su rođeni od Boga, da su pravi kršćani, prava djeca Božja: »Ovo je pobjeda, koja pobjeđuje svijet, vjera naša« (Poslanica).

Ako Krist nije uskrsnuo, uzaludno je naše propovijedanje, uzaludna je vjera vaša, kaže sv. Pavao. Osobito je dakle važno, da imamo nepobitne dokaze o ovom događaju, koji je temelj naše vjere. Baš zato današnje sveto Evanđelje nam pripovijeda dva prva ukazanja Isusova apostolima. I nevjerni apostol, Toma, poražen je u svojoj okorjeloj nevjeri u uskrsnuće Kristovo, koji primaknuvši ga k sebi reče mu: Toma, metni prst svoj ovamo i vidi ruke moje, i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran, nego vjeran!

»Mir«. Lijepa, neizreciva, božanska čestitka uskrsnoga Krista pobjednika, posred Njegovih apostola: »Mir vama«. Neka ovaj mir Kristov sađe na svijet, uzbuđen i uzdrman strastima srdžbe i mržnje, neka sađe u srca svakoga čovjeka i donese vedrinu. Kad je duša u milosti Božjoj, ona je u miru s Bogom, kad je čovjek dobar s braćom svojim ljubavlju i pravdom, u miru je s braćom; kad se pojedinac neprestano bori protiv svojih strasti, u miru je sa samim sobom. Evo tajne pravoga mira: stanje milosti, ljubav i pravda, kršćanska samozataja. Samo tako ćemo biti dostojni mira Kristova, onoga mira, koji svijet ismjejava, ali nam ga ne može ugrabiti.

nih dobara, s kojima duša stoji i pada. Jačanje vjere jačanje je i duše, a jačanje vjere u socijalnom životu ima značaj jačanja duše kod čovjeka pojedinca. Vjera je duša socijalnoga života. Vjera je socijalnom životu krv, koja hrani i drži život. To je kičma, koja tjelesnom životu daje uspravan rast. Razumljivo, da to nije jasno čovjeku, koji sve mjeri laktom i utegom.

Uskrsni dani su najbolja prilika svakom čovjeku, da malo dublje zađe u sebe i sve ono što je donio Onaj koji je pobijedio smrt — a to reći, da se malo bolje zamisli i zauzastavi kod misli o kršćanstvu i njegovim istinama. A pogotovo to bi imao činiti svaki onaj koji je na prekretnici, zbog bilo kojih razloga, između vjere svoga djetinjstva i naziranja, koje je nespojivo s naukom njegove vjere. Ko znađe čitati stranice prošlosti i u njima nailaziti samo na pobjede Mučenika s križa, taj bi imao

osjećati posebnu odgovornost, ako ne bi svoj život usklađivao prema napućima onoga koji je legitimirao svoje božanstvo, a pogotovo za svaku suvišnu riječ, a kamo li ne opaku, koja bi bila namijenjena — čupati iz srdaca braće vjeru i vjernost Lučonoši uskrsne zore.

Prošlost, ne samo ona, prvoga velikog petka, nego svi dani naše kršćanske ere, govore o jalovosti svakoga posla koji je uperen proti Kristu i Njegovom djelu. Krist uopće nije znao za borbe, koje nisu svršile s njegovom pobjedom, nije znao za okršaje, koji nisu obilježeni Njegovim uspjehom. To bi se ipak jednom moralo znati i povući zaključke, koji bi imali praktični smisao.

Nije bilo vremena, u komu dobro i zlo ne bi vodilo borbu na smrt i život. Život bi bio pust i prazan, premonoton, kada ne bi bilo te vječne borbe. Bilo je te borbe i biće je do vijeka, naravno, u većoj ili manjoj mjeri. Ali jer svaka borba traži žrtve, zato je ljubitelj ljudi onaj koji te borbe i sukobe nastoji svoditi na što manji broj i što sretniji ishod.

Bez obzira što je to promašeno i glupo, nego je i strahovito štetno, naključavati duše svoje okoline paljativama, koje govore o borbi proti svemu što nosi sa sobom viši život. Naš kratki ljudski vijek, od nekoliko decenija, koji bi imao svoj puni smisao samo u nastojanju: ovom zemljom što bolje proći, da se dođe konačnom cilju u Nebu — pretvoriti u dane koji govore samo o mržnji i grubijanstvu, o dreki i lomatanju šakama, o grožnjama i prijetnjama, o laži i smicalicama, i konačno, veličnu svoga poziva vidjeti u ubijanju vjere u odgovornost pred zajedničkim Ocem nebeskim, to je zbilja život bez života, život izgubljen i promašen.

I naš mali čovjek ima biti na čistu s ovim. Trgovinu ne može voditi onaj koji nema knjižicu o sposobnosti za taj posao. Ni kovač ni kolar, ni stolar ni drvodjelja ni nikoji zanatlija ne može i ne smije voditi posao, za koji nema dokazane spreme. Nadriječnike (a to su samo vanredne pojave) progoni državna vlast, jer se bojači za živote ljudske. Za sve treba sprema i kvalifikacija, samo za jedno kao da ne treba, i svak po njegovu polju vršlja, a to je teško, veliko i duboko pitanje — vjere i života po vjeri. I medicina je za sve nas, kao i vjera što je, ali ja ne propisujem recepte, nego liječnik, i u vjerskom pitanju neka vrijedi kao zadnja, riječ svećenika.

Junior
FENOMENALNA NAGRADA. Iza 20 godina rušenja svega, što bi moglo potjestiti na Boga, ruski su bezbožnici raspisali dosad nečuvenu nagradu od 20 hiljada rubalja onomu, koji dokaže, da nema Boga!
U ČESKOJ I MORAVSKOJ zabranjeni su svi tuđi časopisi osim njemačkih i talijanskih.

Podlistak

Hrvatska narodna pjesmarica

Iako je mirni i idilični, domaći život našega sela, usljed raznih ekonomskih, političkih i socijalnih previranja i zbivanja, u mnogome pomućen i neskladan; iako mnogi lijepi i stari običaji i tradicije našega sela iščezavaju u nepovrat, a na njihovo mjesto dolaze gradski, proletarski i malovaroški eksporti i noviteti, koji samo truju i rastaču, a ni najmanje ne izgrađuju, niti koriste — ipak, usprkos svega toga i pored svega toga, onaj snažni i praiskonski duh naroda živi, osjeća i radi, jer je postojan, čvrst i jak, neuništiv. Seljak se još uvijek osjeća vezanim neraskidivom vezom uz grudu i ognjište, ognjište svoje i svojih preda na kojemu su se izredale generacije, uz koje se odvijala utješena, vapaji i veselja, na kojemu se griju umorne ruke i uz koje se čuje slatko tepanje, koje je govorilo i govori o budućnosti i životu. Seljak još uvijek neizmjernom ljubavlju ljubi svoju čvrstu i oporu, no ipak dragu i dobru grudu, na koje je srcu odrastao, s kojom je privezan od svoga prvoga daha. On uz grudu i ognjište ljubi i poštiva i sve ono što mu predi namriješe, sve tradicije i o-

bičaje, a u svemu tome plamti žar postojanja, ljubavi, topline i uvjerenja domaće snage. Naše je selo još uvijek, iako je bijedno, izrabljivano i zapostavljano, prezreno i poniženo, najbolji, najzdraviji i najosobujiniji rezervoar narodne snage, svijesti i samoodržanja. Seljak je, pored svih zala i nepogoda doba i života, a sve to upravo njega najgori i pogađa, tovariti mu na leđa teško breme napora i muka, nesvijesti i gorčine, još uvijek onaj koji podržava svijest (pa ma to bilo i nesvijesno!) o prošlosti i izgled u budućnost. On je korenika i srž, potstrek i osnaženje naroda, njegove volje i ideale.

Seljak živi. Selo govori. Sa selom žive i njegove tradicije, njegovi običaji i zanosi. Sa seljakova mrkog čela kaplje znoj. Njegova se usta spliču, a tijelo savija pod svakodnevnim teretom truda i napora u borbi za goli život, život skroman i jednostavan, život često previše težak i mukotrpan, jadan i siromašan, patnički, umorni život golotinje, gladi, žeđe i neznanja. No opet, i pored svega toga, iz snažnih i jakih, otpornih grud seljaka čuje se gromka i glasna pjesma, pjesma nadanja, utješena i osvjetljena, pjesma vjere i zanosa, pjesma, melem srca i duše, koja okrepljuje i uzdržava, snaži i potiče na djela i podvige, na ljubav i dobrotu, plemenitost, vjeru i ideale, pjesma

koja preko starih pregnuća upućuje na nova, silnija i jača.

Da, pjesma je ona koja bodri i osnažuje opore grudi, koja raznježuje srce i misli, pjesma naše narodne duše, naših narodnih djela, pjesma Kačića i Ritter-Vitezovića, osebujna pjesma zanosa, vjere i snage čitavoga našeg naroda uz tvrde i zvučne gurle javorove i uz toplu i blagu sviralu vrbovu. Ta pjesma još i danas živi po našim selima, snažeći ih i ohrabljujući uz sijela i prela, uz kolo, rad i igru. Tu islu pjesmu moramo čuvati i poštivati, jer ona je naša i usko povezana uz nas i uz našu narodnu dušu i život, pa doklegod bude nje, biće i nas. Ona neka bude pijev našega sela, naše vjere, snage i moći u krugu svih onih sjajnih tradicija i običaja.

Upravo je zato lijep i hvalevrijedan pothvat prof. Mate Ujevića, koji je nedavno izdao i priredio »Hrvatsku narodnu pjesmaricu« namijenjenu u prvom redu selu i seljaku. Međutim moramo odmah konstatirati da Ujevićeva pjesmarica ne predstavlja nikakovu sistematski smišljenu i po umjetničkim, estetskim i kritičnim principima sastavljenu i uređenu antologiju naše narodne poezije. Ona je vrlo daleko od toga. No treba priznati da sastavljač nije ni išao za tim. Njemu je bilo glavno da izda i priredi podesnu pjesmaricu, koja će u

pomanjkanju slične poslužiti seljaku. On je u tome i uspio i uspjeće tim više što se knjiga prodaje uz vrlo minimalnu cijenu.

Sastavljač je u prvom dijelu knjige pod naslovom »Iz Kačićeva Razgovora ugodnog« preštampao četrdeset i jednu najpoznatiju i po svim našim selima, naročito po Dalmatinskoj Zagori, najomiljeliju pjesmu još uvijek popularnoga narodnog pjevača Kačića. U drugom dijelu knjige »Narod o svojim junacima« sakupljeno je osamnaest pjesama koje pjevaju o narodnim junacima, tamo od bana Derenčina, pa preko Karlovića, Zrinjanina i drugih, sve do bana Jelčića. A u trećem dijelu »U časovima radosti i zabave« ima oko šezdeset, iz raznih krajeva sakupljenih, lirskih ili tako zvanih ženskih narodnih pjesama: balada, romanca, svadbениh, prigodnih i drugih. Čitava pak knjiga čini lijepu zbirku, koja će, uvjereni smo, širom naših sela naći lijep broj čitalaca, osvježujući ih i zanositi, ulijevajući im u srca i duše vjeru i samopouzdanje, ponos i svijest, radost i oduševljenje.

Knjiga se naručuje kod: **Naklade »Alfa«, Zagreb, Jurjevska ulica br. 57** uz cijenu od 10—25 Din, već prema opremi.

Ivo Ivin

Širom svijeta

ITALIJA ZAPOSJELA SVU ALBANIJU. Na Vel. četvrtak talijanske čete zaposjele su četiri obalna mjesta: sv. Ivan Meduanski, Drač, Valonu i Senti Quaranta. Zalim su nastavili zaposjedanjem ostalih mjesta. Na Vel. subotu zaposjeli glavni grad Tiranu. Albanski kralj Zogu s članovima vlade pobjegao je u Grčku. Tiranu su zauzeli s pukom, koji su pred grad iskrkali zrakoplovi. Zauzeli su nato i sva druga mjesta, te su u Tiranu imenovali novu sebi sklonu vladu. Mussolini se na Uskrs zahvalio beogradskoj vladi na prijateljskom držanju u albanskom pitanju. Zapadne velesile raspravljaju sada o svom stanovištu, koje će zauzeti nakon ovih događaja.

NATJECANJE U ZRAKU. Zapo- vjednik njemačke zračne snage feldmaršal Göring izrazio je u svom govoru na dan njemačke avijacije svoje veselje, što je za par godina stvorio najmodernije zračno oružje, što ga može ikoja država imati. Samo toj zračnoj sili ima se zahvaliti uspjeh Njemačke u Sudetima. Cijelom svijetu imponirala je snaga njemačke zračne flote, u koju on prima samo dobroljce i mlade ljude, jer samo oni mogu uložiti svu snagu u času potrebe. Veli, da će Njemačka uvijek imati »Vorsprung« (biti prva) u toj najtežoj, ali i najvažnijoj grani narodne obrane. Tako i drugi narodi smatraju avijaciju prvim i glavnim oružjem u ratu. U zraku bi izgleda mogla pasti i odluka o ishodu rata. Zato se Englezi silno brinu za zračno oružanu silu. U proračunu za 1939.—40. već je unesena svota od 26.000.000 funti za ministarstvo zrakoplovstva, a iz spomenice ministara avijacije Sir Kingsley Wooda vidi se, da će Englezi imati 118.000 pilota. Slično je i Amerika napregla sve sile, da stvori zračnu flotu, koja će biti jača od ijedne na svijetu, dakle i od njemačke. Englezi se mnogo have i različitim metodama obrane od neprijateljskih aviona. Silne svote su votirane za balone, između kojih će biti razapete žične mreže, za koje mora zapeti svaki neprijateljski avion i survatiti se na zemlju, a moći će se te mreže podići tisuće metara visoko u zraku. Samo je pogibao, da u slučaju uzbune zapnu o te zapreke i vlastiti aeroplani. Ako se neprijatelj odluči, da se digne do stratosfere, onda te zapreke ništa ne pomažu. Tu pomaže jedino premoć u broju i vrstnosti aparata za navalu i obranu.

ŠUTNJA NE ZNAČI PRISTANAK. Biskup grada Würzburga uputio je pr. korizme vjernicima pismo, u kojemu veli, da je katolicima u Njemačkoj ovaj čas nemoguća obrana preko javnih listova i skupština. Katolici šute, ali ta se njihova šutnja ne smije tumačiti, kao da oni time odobravaju sve, što bezvjerici brbljaju. Baš obratno. Neka se ti bezvjerici nipošto ne pozivaju na šutnju naroda i prerano se vesele slomu kršćanske vjere. Ima i šutnja, koja izlazi iz nemoći ili nemogućnosti, da se protiv napadaja putem govora i spisa slobodno izrazi opravdanje i obrazloži protivno mišljenje. Ima i šutnja razboritosti, kad se zna, da se i onako ne mogu budali usta zatvoriti i kad su ljudi nepristupačni istini. Ima i šutnja, koja znači, da se u duši protivimo onom, što se govori. Ta opća šutnja vara mnoge, koji misle, da su svi oni, koji šute, njihovi pristaše...

KAKO JE NJEMAČKA NAPREDOVALA. Veliki teritorijalni napredak Njemačke najbolje ćemo prosuditi tako, ako usporedimo stanje njemačke države u četiri različita razdoblja. Nakon svjetskog rata preostalo je Njemačkoj 468.786 kvadratnih kilometara i 67.069.000 stanovnika. Ovo je stanje potrajalo sve do priključka Austrije, prošle godine u ožujku. Nakon toga priključka imala je Njemačka 552.654 kvadratna kilometra i 73.829.000 stanovnika. Još iste godine u jesen dolazi priključenje sudetskih krajeva. Njemačka je tada u površini porasla na 584.900 kvadratnih kilometara sa 76.800.000 stanovnika. Napokon joj je 15. ožujka ove godine pribavio ovakvo stanje: 631.000 kvadratnih kilometara i 84.500.000 stanovnika. Vrlo velik napredak u cigloj jednoj godini, bez ikakva rata.

STRAŠNA PROVALA VULKANA dogodila se prošlih dana u Africi, u belgijskom Kongu. Vulkan Miamlogira nedaleko jezera Kivu mirovao je već od god. 1912. Prošle jeseni je počeo rigati lavu, a ovih se dana to riganje strahovito pojačalo. Tekuća lava pokrila je područje od 250 četvornih kilometara i pod sobom pokrila na stotine urođeničkih sela zajedno sa svim ljudima i stokom. Rijeka lave široka 10 km teče uz strašnu grmljavinu neprestanih eksplozija i poplavljuje daljnja sela i izljuje se u jezero Kivu, koje je sve zakipjelo od vruće lave. Broj mrtvih ne će se nikada ni doznati.

Nakon Uskrsa Gospodinova

Djevojko, i Ti uskrsní!

U vremenima potpunoga moralnog divljaštva i mahnitavanja nužno su potrebne i aktuelne baš duhovne vježbe za djevojke. Kad je prva i glavna stvar današnjice, jedina deviza vremena, da je svetost djevojačke časti stara i nemoderna zabluda, potrebno je popravljati i dizanje. Neki misle, da se djevojka mora podati svakomu i služiti najgorim i životinjskim uživanjima. »Kulturni« divljaci »civilizovanoga« stoljeća traže i rade na tome, da se skupa s njima djevojka baci u kaljužu nečistoće i valja u blatu nemorala.

Danas je više smiješno nabrajati ono, što stoji u službi grijeha nečistoće. Sve je udešeno jedino tako, kako će voditi onome najgoru.

Zajednička poslanica naših biskupa

O kršćanskoj ženidbi

(Nastavak 4)

KAD JE BRAČNI ŽIVOT SRETAN?

Crkva želi, da bračni život njezine djece bude sretan; ali to mogu postignuti supruzi samo tada, ako surađuju s milošću sakramenta, s milošću, koju su primili, kad su izrekli svoju bračnu privolu.

Da budu dostojni ove milosti, treba da stupe u brak u stanju posvećujuće milosti Božje.

Kako može da bude sretan onaj brak, što su ga zaručnici sklopili imajući ljagu smrtnog grijeha na svojoj duši?

Preduvjet za sretan brak jest, da budu zaručnici čitavo vrijeme prije vjenčanja pobožni.

Ako za vrijeme zaruka zaručnici prije braka traže samo sebe i svoje, ako popuštaju svojim požudama, ako ne znaju, što znači samoodricanje, velika je opasnost, da će ostati u ženidbi takovi, kakvi su bili i prije ženidbe; morat će žeti, što su posijali; ako su sijali grijeh, kako mogu da žanju Božji blagoslov?

Gdje nema pobožnosti prije braka, ondje vidimo poslije vjenčanja često u novom domu žalost, tugu, međusobni prezir, svađe, zadjevica i dosadu u zajedničkom životu.

Prije ženidbe moraju biti zaručnici pobožno raspoloženi; moraju imati pred očima, da ih čekaju u braku mnoge neugodnosti; a još više moraju imati pred očima teške dužnosti, koje u braku na se primaju. Treba da znadu, da moraju priskrbiti vječno spasenje ne samo svaki sebi, nego i jedan drugome. Moraju nastojati, da njihovo domaće ognjište, makar i u velikoj oskudici i usred ove suzne doline postane za njih i za djecu trag onog milog raja, u koji je Bog postavio prve ljude.

Ukratko da kažemo, brak će biti sretan, ako u njemu i u obitelji vlada Bog, ako su roditelji i djeca podložni Bogu, a ne »različitim željama i slastima« (Tit. 3, 3).

BOŽJA NAMISAO O ŽENIDBI

Ženidba je uzvišena sakramentalna zajednica u kojoj su supruzi »zlatnom ve-

zom sakramenta ne vezani, nego urešeni, ne spriječeni nego ojačani« (Casti con.). U toj vezi mora vladati vjernost druga prema drugu i bezuvjetna međusobna odanost; u toj odanosti moraju muževi »ljubiti svoje žene kao svoje vlastito tijelo« (Efez. 5, 28). Ako muž ljubi svoju ženu, ljubi sama sebe, a žena mora biti odana mužu onako vjerno, kao Crkva Kristu Gospodinu.

Ova međusobna odanost tako je velika, tako jaka, da kida čak i one veze, koje su vezale dijete s ocem i majkom: »zato će muž ostaviti oca svoga i mater svoju i prionuti će uz ženu svoju i dvoje će bit jedno tijelo« (Gen. 2, 24, Mat. 19, 5). Samo ovakva odanost, koja je iskrena u dubini srca i koja imade pred očima i Božje zapovijedi, vidjet će u braku dio vječnih osnova, po kojima Bog upravlja svijetom te uzdržava čovječji rod.

Ako su supruzi svjesni, da je bračni život suradnja na brizi, kojom Bog uzdržava i upravlja svijet, onda je i njihova međusobna odanost nepromjenljiva, jer izlazi iz dubokih vrela vječnih vjerskih istina, a ne iz kakvo opojnosti sjetila, koja se mijenja kao mjesec.

U takvoj su odanosti supruzi vjerni ne samo u vanjskim činima, nego, što je najvažnije u svome srcu, dobro znajući, da grijeh nije samo tada, ako netko krši vidljivim djelom zakone ženidbene vjernosti i tako čini preljub, nego da je preljub počinjen već tada, ako tko poželji u svome srcu drugo lice: »Svaki, koji gleda s požudom ženu, već je učinio s njome preljub u srcu svome« (Mat. 5, 28).

Nije dakle preljub samo onaj prekršaj, koji se može sudbeno dokazati, nego i prekršaj što ga čini u srcu svome i što će ga Bog otkriti na sudnji dan.

Kazali smo, da je bračni život suradivanje s Božjim osnovama, a ti su Božji nacrti, da bude zemlja napunjavana ljudima, koji će se jednom iz ove suzne doline preseliti u vječnu domovinu; a to postiže brak time, da daje Crkvi i državi potomstvo.

(Nastavit će se)

Budite apostoli svoje sredine!

Potreba apostolata

II.

SVEĆENSTVO JE NEDOSTATNO

Moramo potcrtati ovu riječ blgpk. Pape Pija XI.: »suradnja svjetovnjaka je potrebna«.

Neki, zaista, o tome ne vode računa. Oni sude ovako: »Istina je; svijet je gadan; sedmoglava aždaja poganstva podigla je glavu i okužuje svu atmosferu; ali svećenstvo drži u ruci oštri mač, kadar, da je sasiječe. Ta Isus Krist je obećao svojim svećenicima svaku pobjedu: »Imajte pouzdanja, jer sam pobijedio svijet; i ja sam s vama sve do svršetka vijekova«.

To je preistinito. No Isus Krist nije obećao svećenicima, da će oni sami pobijediti svijet. Dapače, vidjeli smo, da su se prvi svećenici, Apostoli, koji su čuli tu utješnu riječ sa samih usana Kristovih, okružili suradnicima — svjetovnjacima, kao svojim prethodnim odredima.

Istina je ta, da je blgpk. Papa ustvr-

da poveća svoje djelovanje po mnogim rukama, po mnogim mišicama, po mnogim usnama; kako je činio već Naš Gospodin, koji je pred sobom slao učenike, da priprave puteve njegovom božanskom propovijedanju«.

ZAMJENICI SVEĆENIKA

No kad bi bile i brojnije borbene čete svećenika, morali bismo još uvijek ponovno naglasiti, da one, same, ne dostaju, jer su nedovoljne, obzirom na prostranost i poteškoće osvajanja.

Činjenica je, da svećenik, po potrebi stvari, a i iz neke obzirnosti, koju mu nameće sama njegova haljina, ne može stupiti u neke ambijente, i to baš u one, gdje bi bila najpotrebitija njegova prisutnost. Ambijente, zaražene bezbožstvom i nečudoredom, kojima treba da prostruji čisti zrak kršćanstva; ambijente, gdje žive duše, koje imaju najveću potrebu, da ih se dotakne milostiva ruka svećenička, da uskrsnu na novi život. A svećenik je od njih obično daleko.

Naš Gospodin je kazao da je svećenik so zemlje. No so, da može začiniti i dati tek te sačuvati od truleži, mora doći u dodir s materijom. Ne može tu biti djelovanja iz daljine. Kako će onda moći svećenik zadodati kršćanstvom one duše, koje stoje uvijek daleko od njega, koje bježe od svakog doticaja s njim?

Oh, on treba produženih ruku, da dopre tamo, kamo ne može da stigne njegova osoba, a veoma je potrebit njegov utjecaj i djelovanje. Treba predstraža, koje će bdjeti nad svim strateškim tačkama protivničkoga bojnog polja. Treba odvažnih četa prethodnica, koje će zauzeti vrhunce, prve bojne redove i uhvatiti se u koštac s neprijateljem licem u lice.

Evo zadaće svjetovnjaka, apostola svoje sredine.

Ovi vojnici Kristovi razasuti su po svim sektorima društvenog života: po poljima, tvornicama, radionicama, uredima, dućanima, zabavištima, izletničkim i kupališnim mjestima... Providnost Božja ih je tu postavila, da budu ne samo pomoćnici, već zamjenici svećenika. Predstraže kršćanske vojske. Nezamjenjive straže. Nijedan svećenik ne bi mogao zauzeti njihovo mjesto.

»TREBAM VAS«

U prvim kršćanskim vijekovima, za najokrutnijih progona, mnogi vjernici bili su zatvoreni i dobro čuvani u tamnicama. Nijedan svećenik nije smio k njima unići. S druge strane ispovjednicima vjere trebalo je priskrbiti, uči njihove posljednje kušnje, kruh jakih, Euharistiju. Tko će prodrijeti u ono tamno podzemlje i donijeti im Isusa, svijetlo svijeta? Svjetovnjaci. Oni će zamijeniti svećenika. Papa će u njihove ruke položiti euharistijske čestice, da ih odnesu, pa i uz životnu opasnost, dalekoj, progonoj braći. A mladi Tarzicij postat će tako mučenik Euharistije.

Nositi Isusa dušama braće, koja su daleko od Crkve: potreba je i našega doba. I, mnogo puta, to je časna i milostiva služba, koju samo svjetovnjaci mogu obaviti.

Napoleon, prije jedne historijske bitke, svoj pobudni govor započeo ovako: »Vojnici trebam vas!« Svećenik svojim vjernicima upravlja iste riječi: »Trebam vas«. No ne da ubijaju braću, već da ih spasavaju; ne da siju smrt na protivničkom bojnopolju, već da donose život, život vječni, svima otkupljenicima Kristovim.

U apostolsko doba neke crkve blic su opustošene od lažnih učitelja, koji su naučavali nauku, protivnu Evandjelju Kristovom; i neki vjernici, novoobraćenici, dopuštali su lako da ih zavedu. Apostol sveti Juda, da obrani njihovu vjeru, na koju su svi navaljivali, piše vatreno pismo svim kršćanima onih crkava i potiče ih, da spase braću, koja se nalaze u pogibelji. Na jednom mjestu raspaljuje se i pozivlje ih ovim riječima, koje zvuče kao alarmni zov: »Spasite ih i otmite iz požara!« Čini se, kao da govori: »U pogibelji su, da se uvalje u plamene pakla, a ja ih ne mogu zadržati, jer sam daleko od njih. Pohitite vi, za ljubav, njima u pomoć«.

Ovo je krik, koji i dandanas svećenici često upravljaju vjernicima: »Mnoge duše su u pogibelji, da propadnu, a naša ruka ne dopijeva, da ih spasi. Spasite ih vi i otmite iz ognja vječnoga«.

U FOND NAŠEGA LISTA doprinio je prof. don Ante Jagić (Zagreb) Din 20, da počasti uspomenu pk. Marka Fili. pi. — Uprava harno zahvaljuje.

Razne vijesti

NAJVEĆI MOST NA SVIJETU. Do sada je najveći most bio preko rijeke Hudson u Americi. Sada se u Aziji gradi most, koji će biti veći od ovoga. Ovaj most bit će između Kalkute u Prednjoj Indiji i predgrada Haura, kuda teče široka rijeka Hugli, gdje je prije 60 godina bio izgrađen pontonski most. Ovaj je bio izgrađen samo privremeno, ali je ta privremenost trajala čitavih 60 godina. On nikako ne odgovara sadanjem modernom prometu, te je englesko-indijska vlada odlučila na njegovom mjestu izgraditi trajan most, koji će biti najveći na svijetu. Most će stajati 1,750.000 funti šterlina ili oko 365,750.000 dinara. Bit će to široka cesta, koja će voditi iz Kalkute u Hauru i imati će posebne dijelove za pješake, automobile, volovske uprege i tramvaj. Na most će sa svake strane voditi četiri stupa, koji će doseći visinu od 100 metara i Kalkuti dati sasvim novi izgled.

KOGA SVE SMATRAJU BESPOSLE-NIM. »Das Schwarze Korps« od 2. III. žali se, što su sve teologije pune, dok državi nužno treba još 17 tisuća inžinira. I što je najžalosnije, veli, jest to, što država te besposlenjake još i plaća. Samo, ne znamo, zašto se gospoda iz uredništva i njima slični nacistički ideolozi, kojih ima na tisuće, ne žrtvuju za inženjeriju, nego drugima sole pamet i igraju ulogu filozofa i voda.

Naši dopisi

VODICE

Križarice su održale na uskršni ponedjeljak priredbu u prostorijama mjese glazbe. Djeca su održala »San Maloga Isusa«, a djevojke »Pravda i ljubav« u 5 činova. To je jedan od boljih komada, moderno obraden, a sigurno odgovara za publiku jače izgradnje. Djevojke su dosta dobro nastupile i igrale s razumijevanjem, koje očituje spremu nešto više od prosječnosti. Osobito je to bilo vidno kod glavnih lica.

KNIN

U velikoj sedmici ove godine Kninjani iz mjesta i okolice pokazali su, da su pravi katolici, koji vrše svoje vjerske dužnosti, kojima je draga riječ Božja i druga bogoljubna djela.

Kroz veliku sedmicu propovijedao je o. fra Venceslav Bilušić, prof. na franjevačkoj gimnaziji u Sinju. Usprkos svojim poodmaklim godinama, polučio je lijep uspjeh: svijet je dobro posjećivao propovijedi te je u ogromnoj većini, naročito seljani, izvršio svoju uskršnu dužnost.

Za četrdesetsto klanjanje župnik o. Buljan veoma je ukusno uredio crkvu, naročito veliki oltar. Za uzveličanje tih svetih dana doprinio je pjev. crkveni mješoviti zbor svojim skladnim pjevanjem, koji je otpjevao Candothi-ev »Miserere«, »Tantum ergo« od Viculina, »Prosti, moj Bože« od Ocvirka i dr. Na **Vel. petak procesija** je bila veličanstvena: svijetla je bilo mnogo, red uzoran, jer je svak nastojao, da bude što ljepša. Svirala je vojna muzika, a dva zbora, dječji i trogl. muški zbor, pjevali su prigodne pjesme.

Na **Uskrs** preko župske mise održao je župnik o. Buljan dirljiv govor, a četvrti mjes. zbor otpjevao je Misu od Foerster »Sv. C.« uz uskršne pjesme.

Na Cvjetnicu, te dva dana po njoj (2.—5. IV.) učenici i učenice drž. r. gimnazije imali su **duhovne vježbe**, pri koncu kojih su se zajednički ispovjedili i pričestili.

Križarske vijesti

KNJIGE »NAŠ PUT«. U Knjigama »Naš put« obradena su predavanja za pojedine mjesce, i time olakšan rad odbornika. Trebalo bi da ih imade svako Bratstvo. Osobito upozorujemo na to ona Bratstva, koja te knjige još nemaju. Izdana su tri djela. Cijena I. i II. dijelu je 15 din po komadu, dok treći dio stoji din 8.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 2. IV. održana je proslava godišnjice osnutka Dačkog Križarskog Bratstva Travnika s prigodnim programom. — 10. IV. održana je priredba u Kotoribi.

ZIVOTOPISI DRA MERZA. Kako smo već javili, imade samo još nekoliko životopisa dra Merza, pa ona Bratstva, koja ga žele imati za svoju knjižnicu, neka naruče što prije. Cijena din 30.

DUGOVANJA PREMA VKB-U. Još imade mnogo križarskih društava, koja nisu uredila svoje račune sa VKB-om, iako su sva Bratstva dobila opomene. Molimo, da se to što prije uredi.

Život Šibenika

PREUZV. BISKUP NA PASTIRSKOM POHODU. U srijedu 12. t. mj. preuzv. biskup otišao je na pastirski pohod po župama apostolske administracije. Na putu ga prati tajnik vlč. Diomartić. Preuzvišeni će se povratiti u Šibenik istom 26. svibnja.

OBREDI VELIKE NEDJELJE razvili su se i ove godine sa svojim sjajem i ljepotom u našoj katedrali kao i po svim našim crkvama. Na Vel. Četvrtak, preuzv. biskup uz asistenciju 12 svećenika, dakona, i subdakona obavio je posvetu sv. ulja, pričestio kler i sjemeništare, a zatim oprao noge trinaestorici klerika. Na Vel. petak sve obrede u katedrali obavio je preuzv. biskup. Popodne bio je posjet Božjih grobova. Posjet je bio rekordan. Sve su se crkve upravo natjecale, koja će ljepše i ukusnije narešiti Božji grob. Na Vel. petak uvečer korizmeni propovjednik održao je propovijed o Kristovoj muci. U 8.30 s. iz katedrale krenula je teoforična procesija. Sve gradske bratovštine sudjelovale su upravo u pohvalnom broju, kao i prošle godine. Osobito nas je veselilo vidjeti bratovštinu sv. Nikole, koja se prošle i ove godine upravo odlično odazvala. Za odličnu organizaciju bratovštine treba uvelike zahvaliti cij. g. Jakovu Tercanoviću, koji se rijetkom ljubavlju i zauzimanjem brine i trudi, da uzdrži na odličnoj visini crkvu sv. Nikole, kao i njegovu bratovštinu. U lijepi primjer g. Tercanovića ugledali se i drugi! U svakoj bratovštini išao je skup mladih pjevača, koji svojim pjevanjem daju posebnu boju procesiji Vel. petka. Sva ku bratovštinu predvodio je svećenik-upravitelj dotične bratovštine sa svojim crkvinarima. Poslije bratovština išla su razna ženska i muška kat. društva stupajući u troredima. Stupali su laganim, odmjerenim korakom bez pjevanja, u najvećoj šutnji, te su na gledaoce ostavljali duboki utisak. Uz pratnju vojne muzike mješoviti zbor sv. Cecilije pjevao je Alesanijev »Puče moj«. Pod nebicom preuzv. biskup nosio je Presveto Otajstvo. Kroz ulice, kuda je prolazila procesija, kuće su bile odlično iluminirane. Nelijepu iznimku učinila je i ove godine Zemljoradnička čitaonica na Poljani. Nek im služi na čast! U 10 s. procesija je završena. Mnogi stranci promatrali su procesiju, pa su ostali upravo oduševljeni nad ljepotom procesije, kao i savršenim redom, što je vladao u procesiji i u špaliru. — Na Vel. subotu u katedrali obrede obavio je kaptolski prepozit presvij. Pian. U 12 s. zvona su zaslavila i sirene najvjestile blagdan Uskrsnuća. Na Uskrs u dupkom punoj katedrali preuzv. biskup održao je prigodnu propovijed i čestitao vjernicima sretan Uskrs. Cecilijanski zbor u pratnji orhestra izveo je Sokolovu Misu i Kraljice neba. Poslije pontifikala u auli preuzv. biskupu u ime klera čestitao je presvij. prepozit Pian.

USKRSNA SKUPNA SV. PRICEST ŽENSKE OMLADINE bit će na Mali Uskrs 16. t. mj. u 7 sati ujutro u katedrali sv. Jakova. Nakon pričesti bit će skupni zajutak u Kat. Domu, spojen s prigodnom kratkom priredbom. Katoličke djevojke, dodite sve, da s uskršnim Isusom i vi uskrsnete u svojim dušama na novi život! Isus vas zove i očekuje!

KLANJANJE U DOCU. Na Mali Uskrs 16. t. mj. u dolačkoj župskoj crkvi u 7 s. je svečana župska sv. Misa. U 12 s. svečano izloženje Svetotajstva, koje ostaje izloženo na klanjanje vjernicima do 6 s. naveče. U 6 s. naveče sv. ruzarij, propovijed, litanije Gosjine i blagoslov s Presvetim. — Preporuča se braći i sestrama Bratovštine sv. Križa i »Naše Gospe Lurdske«, da prema rasporedu, koji je javno izložen, obave sv. uru pred Presvetim. Pozivlju se članovi naših katoličkih društava, posebno Križari i Križarice, kao i ostali vjernici, da obave sv. uru na čast dragoga Spasitelja, a za svoje duševne i

tjelesne potrebe. Dodite, poklonite se! **PRICEST I SAT KLANJANJA KRIZARICA.** Na Mali Uskrs 16. t. mj. u 7 sati ujutro zajednička je sv. Misa i sv. Pričest svih Križarica i Malih Križarica, skupa s ostalom ženskom omladinom, u katedrali sv. Jakova, a popodne od 4—5 sati sat klanjanja u crkvi sv. Luce, na što su dužne sve doći — **Duhovnik.**

DUHOVNE VJEŽBE ZA MUŠKU OMLADINU održane su u Novoj Crkvi od 2. do 6. t. mj. Aktuelne i savremeno obrađene govore održao je vlč. don Kreše Zorić. Na sam Uskrs su duhovne vježbe završene zajedničkom sv. Misom i Pričestju. Duhovnik je održao par završnih riječi.

DUHOVNE VJEŽBE ZA MUŽEVE održane su u crkvi sv. Dominika od 2.—5. t. mj. Svojim temeljito obrađenim govorima vlč. don Ante Letinić uspio je da zainteresira svoje slušaoce. Duhovne vježbe zaključene su na Vel. četvrtak zajedničkom sv. Pričesti i pobudnim govorom vlč. Lelinića.

TRODNEVLJE U ČAST SV. VICENCA obavil će se u crkvi sv. Dominika u slijedeći četvrtak, petak i subotu (20., 21. i 22. IV.) u 6 s. popodne.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 16—22. IV.) još uvijek: za što bolji uspjeh naše uskršne propagande, da što više naših gradana pristupi uskršnoj sv. pričesti. — Pozivljem sve članice, da u nedjelju 16. t. mj. u 5 sati popodne dođu na naš sastanak, koji će se održati u Katoličkom Domu (u sobi »Zore«) — Preporučam članicama, da u nedjelju 16. t. mj. u što većem broju prisustvuju satu klanjanja u crkvi sv. Luce od 4—5 sati popodne — **Don Ante Radić.**

KONCERAT »SIJAČA«. Hrv. pjev. društvo »Sijač« iz Stupnika kod Zagreba, na svojoj turneji kroz Dalmaciju, zaustavit će se i u Šibeniku, te će u nedjelju 16. t. mj. prirediti koncert u Katoličkom Domu. Koncertat počinje u 8 s. uvečer. Ulazne su cijene: 10 Din, 6 Din i 3 Din.

Hrana duše

HRVATSKA KNJIZICA O NOVO-ME PAPI. Odavno već nije izabran novi Papa s toliko pažnje i poštovanja, kao što je diljem čitavoga svijeta (pač i kod nekatolika) dočekan izbor kardinala Eugena Pacellia za Papu Pija XII. Razlog je tome dojakošnji život i rad novoga Pape. Pa da taj život i rad novoga Pape upozna što već broj Hrvata, koji su kroz 1300 godina vezani s Namjesnikom Kristovim, Hrvatsko književno Društvo sv. Jeronima izdalo je u svojoj zbirci knjižica po dinar vrlo dobro napisani životopis »Pape Pija XII«. Pisac je prof. dr. Josip Rožman, koji je za vrijeme izbora i krunisanja Pija XII. boravio u Vatikanu, te opisuje što je sam doživio, svojim očima gledao i iz prvih izvora čuo. Zato su opisi živi i čitki, a popraćeni su još većim brojem izvornih slika. Sadržaj je ovaj: Od jednoga Pape do drugoga. — Rodio se u Rimu. — Crni patricij. — Mučenik bez čavala. — Učenik. — Svećenik. — Nuncij-andeo. — Izbor novoga Pape. — Krunidba. — Andeoski pastir.

DR M. MESLER: TRI TEMELJA DUH. ŽIVOTA. Konačno smo dobili u hrv. prijevodu jeftin, ali dragocjen priručnik za nauku o duhovnom životu. Knjigu je napisao poznati njemački isusovac o. Mešler, čiju knjigu: Značaj Kristov već poznamo u hrv. prijevodu. Svatko, tko želi, da se na laki način uputi u duh. život, a to bi trebao svaki vjernik, neka posegne za ovom knjigom, jer je u njoj dao pisac ono, što je najpotrebitije za duh. život: moli, svladavaj se i ljubi Isusa. Pisano je pregledno, praktično i lako. Hrvatski je prijevod izdan u obliku, da se može nositi sobom kao molitvenik, a

urešen je i slikama. Knjiga će dobro doći duhovnim osobama, nabožnim društvima Trećega Reda, Srca Isusova, Mar. Kongregacijama i svim članovima Kat. Akcije od najmlađih do najstarijih. Dobije se u svim boljim knjižarama i kod Naklade Fides, Senj, Bogosl. sjemenište, Hrv. Primorje. Omladina ima popust. Knjiga obuhvaća 220 str. Cijena u kartonu 14 din. a 18 din. u tvrdom uvezu.

Iz naših krajeva

INŽ. KOŠUTIĆ U BEOGRADU. Inž. Košutić, polpredsjednik b. HSS, održao je prošlih dana u Beogradu više važnih konferencija s predstavnicima SDS, UO i JNS. Za ove njegove konferencije vlada u Beogradu u političkim krugovima veliko zanimanje. Ovim povodom zagrebački »Hrv. Dnevnik« piše: »Obzirom na opću političku situaciju i najnovije događaje u Europi, i ovi razgovori kao i svi razgovori političkih osoba ovih dana u Zagrebu i Beogradu dobivaju značaj i obilježje povijesnih činjenica i odluka«.

NASTAVAK RAZGOVORA. MAČEK-CVETKOVIĆ. Ljubljanski »Slovenec« javlja, da razgovori, koje ing. Košutić vodi u Beogradu, imaju za cilj međusobno pripremiti jasniji položaj za nastavak razgovora između vlade i dra Mačeka, koji će ujedno predstavljati i udruženu opoziciju. Razgovori između Dragiše Cvetkovića i dra Mačeka će se nastaviti doskora. »Slovenec« očekuje, da će pregovori biti brzo dovršeni.

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u mjestu Sušan p. Sutomore.

HRVATI U SLOVAČKOJ I BL. NIKOLA TAVILIĆ

U Slovačkoj oko glavnoga grada Bratislave ima nekoliko hrvatskih sela, od kojih se glavno zove Hrvatski Grob. U njemu su sami slovački Hrvati, koji još lijepo govore hrvatski, iako im je govor već izmiješan i s mnogo slovačkih riječi. Nedavno su te Hrvate pohodili predstavnici Hrvatskog Odbora za Svetu Zemlju dr Josip Andrić i dr Đuro Kuntarić na svom putovanju po Slovačkoj. Tom prilikom su saznali, da se ove godine navršuje ravno 350 godina, kako je sagrađena crkva u tom selu. To će u Hrvatskom Grobu biti u mjesecu rujnu svečano proslavljeno. Tom će prilikom biti crkvi u tom hrvatskom selu u Slovačkoj poklonjen kip bl. Nikole Tavilića kao dar hrvatskoga naroda iz domovine. Hrvati u Hrvatskom Grobu se tome veoma raduju, jer će tako eto u svojoj crkvi moći štovati i jednoga svetog Hrvata. To će biti prvo mjesto u Slovačkoj, u kojemu će se uvesti štovanje bl. Nikole Tavilića. Na tu proslavu poći će iz Hrvatske cijela jedna delegacija, da se manifestira hrvatsko-slovačko bratstvo, kojemu je živa veza onaj ogranak Hrvata, što već više stotina godina živi na tlu Slovačke, a da nije izumro. Hrvatski Odbor za Svetu Zemlju moli svu hrvatsku javnost za moralnu i materijalnu potporu, da može izvesti taj svoj naum: dar kipa bl. Nikole Tavilića slovačkim Hrvatima.

VIJOLIČEVE PJESME O TAVILIĆU

Knjiga »Cvijet hrvatske krvi«, pjesme bl. Nikole Tavilića od Valtazara Vijolića s ilustracijama Gabrijela Jurkića, razasla na je prošlih dana svim pretplatnicima »Svete Zemlje« i drugim naručiteljima. Stoji samo 10 dinara (uvezana 20 dinara). Naručuje se kod Odbora za Svetu Zemlju, Zagreb, Trenkova ulica 1. Čist prihod ide za održavanje hrvatskoga svetišta u Jerusalemu, pa radi te svete svrhe molimo, da se svi štovatelji bl. Nikole Tavilića zauzmu za proširenje ove vrijedne knjige.

DA SE PROVEO PROGRAM KATOLIČKIH BISKUPA!

Washingtonski časopis »The Yardstick« prilikom smrti kardinala Hayesa, među ostalim, pisao je i ovo:

»Da se proveo program katoličkih biskupa iz g. 1919. za obnovu socijalnoga života, ne bi povijest bila dopustila, da se na nas svali sva ekonomska tragedija, koja nas je zadesila kroz zadnjih 10 godina!«

PRODAJE SE jedna prizemna kuća s velikim i urednim vrtom veličine cca 1000 m² na veoma lijepom položaju. Zemljište, koje je pedesno i za novogradnju, parcelirani bi i prodali i u 2—3 parcele. — Za informacije obratiti se na upravu lista.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izradujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE!

TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS-ŠIBENIK

SVOJ K SVOME!